

INTERVJU Dejvid Švendiman, šef Odjela za ratne zločine

Birat ćemo slučajeve i na osnovu nacionalnosti

Mi smo prošli od Brčkog preko Banje Luke do Mostara i Sarajeva, i sva odgovorna udruženja su skoro jednoglasno podržala naš projekt

Razgovarao:
Tarik LAZOVIĆ

Šef Posebnog odjela za ratni zločin Tužilaštva BiH Dejvid Švendiman (David Schwendiman) našao se na udaru žestokih kritika udruženja žrtava rata nakon prezentacije nove strategije procesuiranja ratnih zločina.

U razgovoru za „Dnevni avaz“ glavni tužilac za ratne zločine odgovara na kritike i pojašnjava zašto se Tužilaštvo

janja, etničko čišćenje, zločini protiv čovječnosti, mučenja, silovanje i koncentracioni logori...

Prvo gledamo na štetu koja je učinjena, a zatim tražimo ko ju je izazvao i procesuiramo te ljude - Srbe, Hrvate, Bošnjake, nebitno. Naprimjer, postoji, odnosno, postojalo je selo Briševo kod Prijedora koje niko nikada nije spominjao, nikada nije postalo slučaj. Mi smo ga našli u istraživanju i otkrili da je u tom selu ubijen najveći broj Hrvata na jednom mjestu tokom rata. Sada tražimo ko je to učinio.

□ **Da li to znači da ćete najprije procesuirati ratne zločine koji uključuju veliki broj žrtava?**

- Ima nekoliko stvari. Naprimjer, u okviru našeg Tim 3 - istočna Bosna identificirali smo mjesta, vrijeme događaja i broj žrtava u svakom događaju u svakoj općini. Onda smo ih razvrstali prema nacionalnosti -

Srebrenica najveći prioritet

- Ništa ne može biti potpuno objektivno, ali mi mislimo da radimo u najboljem interesu zemlje. Jedna od tih obaveza je da osiguramo da žrtve svih naroda budu zastupljene. Rekao sam ljudima u Banjoj Luci kada smo razgovarali o ovome: ako mislite da Srebrenica neće biti najveći prioritet, onda se varate. Ako mislite da je jednak broj žrtava Srba i Bošnjaka, onda nemamo o čemu više razgovarati - navodi Švendiman.

nost da tako radi. Da gleda gdje je najviše žrtava nastradalo i da to uradi što je moguće prije. Sve zavisi od utjecaja zločina na zajednicu.

Švendiman:
Fokusirat ćemo se na žrtve

Haški predmeti nisu dovršeni

□ **Šta je s listom predmeta koje je dostavio Haški tribunal s oznakom „A“, zašto oni nisu prioritet?**

- Ranije smo uglavnom išli prema toj listi. Radilo se prema pre-

dmetu kakav je došao iz Haga, nije bilo nikakvih dodatnih istraga. Ali ti su predmeti vjerovatno pravljeni nekada '95. ili '96. godine i ništa od tada na njima nije rađeno. Ljudi ne razumiju, oni

misle da ti predmeti nama dođu spremni, to je apsolutno pogrešno. Hag nikada nije to ni namjeravao. Predmeti su bili stari, neki nemaju žive optužene, svjedoci su nedostupni...

□ **Ali to je politička odluka. Možete li vi, kao Tužilaštvo, donositi takve odluke?**

- Nije politička.

□ **Kako nije kada ćete početi raditi na zločinima izvršenim nad Srbima samo zato da se oni ne bi naljutili i da bi imali balans iako su drugi zločini veći?**

- Ne mora baš biti tako, imamo mi i srpskih slučajeva, brojevi će biti pokazani kasnije.

□ **Ali veći zločini počinjeni nad Hrvatima i Bošnjacima će čekati zbog balansa?**

- Čekat će, neko mora čekati. To je realnost života. Mi imamo samo 18 ljudi koji rade ovdje. Vjerujem da je bolje to uraditi ovako. Mi tu nećemo morati puno vagati, jer ima veliki broj zločina na svim stranama.

Realnost života

□ **Da li to znači da pokušavate izjednačiti i izbalansirati zločine među tri naroda? Ako se pokaže da je 10 najvećih zločina počinjeno nad Bošnjacima, Vi ćete među tih 10 prioriternih ubaciti i istrage zločina protiv drugih naroda iako su manji po obimu kako biste izbalansirali stvari. Zašto?**

- Zato što pokušavamo raditi što je najobjektivnije moguće. Državna institucija ima odgovor-

odlučilo na nacionalno izbalansiranu selekciju predmeta ratnih zločina.

Slučaj „Briševo“

□ **Udruženja žrtava ogorčena su zbog Vašeg novog načina rada. Kako na to gledate?**

- Treba napraviti razliku između svih žrtava i nekoliko žrtava koje žele predstavljati sve druge. Mi smo prošli od Brčkog preko Banje Luke do Mostara i Sarajeva, i sva odgovorna udruženja su skoro jednoglasno podržala ovaj naš projekt, jer se on fokusira na žrtve, a ne na počinioca.

□ **Šta će od sada biti drukčije u Vašem pristupu?**

- Fokusirat ćemo se na događaje i situacije koje smo katalogizirali na osnovu štete koja je nanesena ljudima. To znači ubi-

Džons: Diplomata od karijere

Ličnost dana

Stjuart Džons

Važan čovjek za BiH

Mnogo toga je u BiH uvijek zavisilo od aktivnosti i angažiranosti SAD, pa i u budućnosti neće biti drukčije

Američki diplomata Stjuart Džons (Stuart E. Jones) posjetio je BiH prvi put u svojstvu zamjenika pomoćnika državnog sekretara SAD, te obećao da će američka administracija pomoći bh. liderima u krupnom koraku ustavnih reformi.

Džons je došao u trenutku kada aktivna uloga SAD može biti ključna za pokretanje neophodnih promjena u BiH. Iako je njegova posjeta bila, u prvom redu, nastupna, trenutak koji je odabran i činjenica da se susreo sa stranačkim liderima, nije slučajna.

Mnogo toga je u BiH uvijek zavisilo od aktivnosti i angažira-

nosti SAD, pa i u budućnosti neće biti drukčije. Stoga je Džons, čovjek koji je u Stejt departmentu direktno zadužen za Balkan, osoba čiji će angažman, stavovi i pogledi biti izuzetno važni za BiH.

Džons je pravnik po struci i na ovom mjestu zamijenio je Rosemary di Karlo (Rosemary di Carlo). Riječ je o diplomati od karijere. Prije ove funkcije bio je, između ostalog, zamjenik šefa misije SAD u Kairu, služio je u Nacionalnom sigurnosnom vijeću SAD, te bio koordinator za provinciju Anbar u Iraku. Osim toga, radio je i u Ankari, San Salvadoru, Bogoti te kao pomoćnik stalnog predstavnika SAD u UN-u. T.L.

Spec

● **SARAJEVO** - Otklanjanje opasnosti od konflikata nad trgovinom hrane i energije, utjecaj međunarodne trgovine u ublažavanju klimatskih promjena i trgovina u doba digitalne revolucije osnovne su teme godišnjeg zasjedanja parlamentarne konferencije o Svjetskoj trgovinskoj organizaciji 11. i 12. septembra u Ženevi, na kojoj će učestvovati i delegacija Parlamenta BiH, javila je Fena.

Iz Poreske uprave RS u Banjoj Luci Isplate plaća preko crnih blagajni

Zamjenik direktora Poreske uprave RS Mile Banika izjavio je jučer u Banjoj Luci da je ova ustanova podnijela izvještaje tužilaštvima protiv dvije osobe za koje postoji sumnja da su isplaćivale plaće preko crnih blagajni i lažno prikazivale materijalne troškove te na taj način oštetile budžet za 224.167 maraka.

On je naveo da slijedi pojačana kontrola poreskih obveznika koji isplaćuju plaće manje od 400 maraka, kao i kontrola 610 obveznika u RS u segmentu fiskalizacije.

Banika je rekao da je PU od početka godine naplatila 1,14 milijardi maraka javnih prihoda, što je za 29,48 posto više u odnosu na isti period prošle godine, te da je najveći procentualni rast naplate od 77,46 posto po osnovu poreza

Banika na pres-konferenciji

na dobit, kao i da je naplaćeno 50,48 miliona maraka od poreza na dohodak. V.S.